

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

Y000008

Spisová značka: 12Vyd/1/2024

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci návrhu navrhovateľa: Mgr. Bc. Michal Haluška, nar. 25. 04. 1980, bytom Liptovská Osada 20, 034 73 Liptovská Osada, zast. Advokátska kancelária ŠKRINIAR & PARTNERS s. r. o., so sídlom Hany Meličkovej 39, 841 05 Bratislava, IČO: 50 663 542, proti účastníkom: 1. Slovenská republika, zast. správcom Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 2. LESY Slovenskej republiky, štátny podnik so sídlom Nám. SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, 3. Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345 v konaní o potvrdení vydržania, takto

rozhodol

Súd v y z ý v a na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva navrhovateľa k pozemku EKN parc. č. 3035/2 - ostatná plocha, o výmere 511 m², zapísanému na LV č. 1209, okres Ružomberok, obec a k. ú. Liptovská Osada, v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 12Vyd/1/2024, a to do 1. 9. 2025.

Odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15. 5. 2024 prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu, v spojení s doplnením doručeným súdu dňa 24. 7. 2024 žiadal navrhovateľ, aby súd určil, že navrhovateľ je na základe vydržania výlučným vlastníkom nehnuteľnosti pozemku parc. č. E KN 3035/2 - ostatná plocha, o výmere 511 m², okres Ružomberok, obec a katastrálne územie Liptovská Osada.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že predmetný pozemok svojím účelom a charakterom plní funkciu prístupovej cesty, ktorá spája nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa, a to: stavbu so súpisným číslom 643 (malá vodná elektrárň), zapísanú na LV číslo 4061, pre obec a katastrálne územie Liptovská osada, okres Ružomberok, postavenej na pozemku parcela CKN č. 2158/2, ktorá v minulosti tvorila valchu na súkno a stavbu - rodinný dom so súpisným číslom 606, zapísanú na liste vlastníctva číslo 2019, pre obec a katastrálne územie Liptovská osada, okres Ružomberok, postavený na pozemku parcela č. CKN 425/1. Časť pozemku, ktorý je predmetom konania sa nachádza priamo vo dvore predmetného rodinného domu navrhovateľa, ktorý je oplotený, a to konkrétne pozemky parc. č. CKN 2156/5 a pozemok parc. č. CKN 2156/4, ktoré sú súčasťou predmetu vydržania. Navrhovateľ využíva tieto pozemky ako dvor pred svojím rodinným domom, pričom takto boli pozemky využívané jeho právnym predchodcom aj predtým, ako ich nadobudol navrhovateľ do svojho vlastníctva. Uviedol, že predmet vydržania využíval navrhovateľ a jeho právní predchodcovia minimálne už od roku 1878, ako jedinú prístupovú cestu k valche na súkno, ktorá v súčasnej dobe už neexistuje, ale na jej mieste je vybudovaná elektrárň, ktorú vlastní navrhovateľ. Valcha na súkno (nazývaná archaicky aj „stupy“) bola mlyn na obrábanie tkaniny či súkna, ktorý v tom čase bol v plnej prevádzke a ktorý vlastnila rodina navrhovateľa. K valche nebol možný iný prístup ako cez nehnuteľnosti tvoriace predmet vydržania. Právny predchodca navrhovateľa Juraj Haluška (praprastarý otec navrhovateľa) predmet vydržania užíval ako svoj vlastný a mal ho v oprávnenej držbe. Táto skutočnosť vyplýva z úradného svedectva, vyhotoveného v Liptovskej Osade zo dňa 12. 11. v roku 1878, z ktorého vyplýva, že Juraj Haluška a Ján Haluška si medzi sebou deklarovali vlastnícke vzťahy a hodnoty majetku, keď sa uvádza v bode 7 cena za cestu k valche inak nazvanej aj stupy, za ktorú nadobudol praprastarý otec navrhovateľa vlastníctvo k predmetu vydržania. Praprastarý otec navrhovateľa Juraj Haluška bol oprávneným držiteľom, nakoľko nakladal s predmetom vydržania ako s vlastným a v užívaní bol teda dobromyseľný. Predmet vydržania spravoval a terénne upravoval, tak aby si zabezpečil zjazdnú prístupovú cestu k valche, nakoľko ide o lesnú cestu cez horu, kde v niektorých častiach cesta vedie cez skalnaté bralo. Na udržiavanie cesty a jej zveľaďovanie sa podieľal aj otec navrhovateľa Ján Haluška nar. 14. 03. 1947, trvalý pobyt Poštárska 20, 034 73 Liptovská Osada a v súčasnosti aj sám navrhovateľ. Predmet vydržania kosí, odhŕňa z neho sneh, terénne udržiava zjazdným, a to všetko za účelom, aby bol v stave spôsobilom na jeho účel využívania ako cesta k elektrárni. Uvedená prístupová cesta bola využívaná vždy výlučne právnymi predchodcami navrhovateľa. Niekoľkoročná existencia prístupovej cesty je preukázaná aj kópiou z archívnej (komasačnej) mapy Liptovskej Osady, pravdepodobne pochádzajúcej z obdobia pred rokom 1878, kde je jasne znázornený predmet vydržania v rovnakom rozsahu ako je jeho súčasná podoba. V minulosti, okolo roku 1878 sa práva k cestám neevidovali v pozemkových knihách. Predmet vydržania je neknihovanou parcelou, o čom svedčí aj dôkaz „Potvrdenie Okresného úradu Ružomberok - katastrálny odbor“. Práva k týmto neknihovaným parcelám sa zapisovali napríklad prostredníctvom úradných dokumentov, ako je napríklad dôkaz Úradné svedectvo z roku 1878. V čase vydania Úradného svedectva z roku 1878 bolo v platnosti nariadenie ministra spravodlivosti č. 222/1855 r.z. zo dňa 15.12.1855, ktorým sa vydávali predpisy o uverejnení nových pozemnoknižných protokolov a o ich vedení ako pozemkových kníh. Postupom času, kedy sa aj tieto nehnuteľnosti začali zapisovať na listy vlastníctva, resp. do pozemnoknižných vložiek v katastri nehnuteľností sa na predmet vydržania nedbalosťou prihliadalo, ako na nehnuteľnosť bez vlastníka. Pravdepodobne v roku 1959 sa predmet vydržania zapísal v katastri nehnuteľností vlastníkovi - Slovenská republika, pričom fakticky bol v užívaní právnych predchodcov navrhovateľa, ktorí ho po celý čas využívali a starali sa oň ako o svoj vlastný majetok. Nakoľko bol neknihovanou parcelou, a teda nebol evidovaný v parcelnom protokole v pozemkovej knihe, nemohlo byť právo k nemu evidované na rodinu navrhovateľa.

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

3. Ďalej navrhovateľ uviedol, že v priebehu času sa menili parametre držby a jej právna úprava, pričom podľa slovenského, resp. uhorského práva iustus titulus (právny dôvod) nebol podmienkou držby na rozdiel od práva českého, resp. rakúskeho. K vydržaniu postačovala 32 ročná držba bona fides. V „strednom“ občianskom zákonníku (1950 - 1964) má pôvod dnešný pojem oprávnenej držby viazanej na dobromyseľnosť s ohľadom na všetky okolnosti. V týchto rokoch 1950 - 1964 sa pozemkové vlastníctvo prevádzalo len zmluvne bez knihovného zápisu.

Účelom vydržania tak podľa uhorského obyčajového práva, ako aj stredného občianskeho zákonníka, ale aj Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 1983, resp. od 1. januára 1992 bolo zabezpečenie ochrany tzv. nedoloženým právnym vzťahom vyplývajúcim z neperfektných, resp. neformálnych úkonov s tým, aby sa za splnenia zákonných podmienok uviedli do súladu so skutočným stavom, a to v prípadoch, keď sa ľudia nesprávali presne v zmysle zákonných ustanovení. Počas celého uvedeného časového obdobia bolo obvyklé, že si ľudia medzi sebou predávali, odčleňovali a zamieňali nehnuteľnosti na základe zmlúv, ktoré boli uzavreté ústne. Úprava § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka dôsledne chráni už vzniknuté právne vzťahy. Poskytuje ochranu tomu, kto (aj keď nie je zapísaný ako vlastník) nakladá s vecou ako so svojou vlastnou, pretože je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí. Úmyslom zákonodarcu bolo uviesť právny stav do súladu so skutočným stavom v prípadoch, kde takéto riešenie nebolo právne možné alebo k nemu bolo možné dôjsť len s nepomernými ťažkosťami. To znamená, že za splnenia podmienok uvedených v týchto ustanoveniach je daná možnosť usporiadať si vlastnícke právo nie na základe platných právnych titulov, ale na základe okolností svedčiacich o poctivosti nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 283/2009 podľa ktorého „Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná "so zreteľom na všetky okolnosti". V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne "nadobúdací" titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu takýto titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.“ Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018, podľa ktorého „Pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považovať taký výklad ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.“

4. Má za to, že podmienka 10 ročnej oprávnenej držby v zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka bola splnená už právnymi predchodcami navrhovateľa, ktorí v dobrej viere predmet vydržania využívali ako svoje vlastníctvo ako prístupovú cestu k Elektrárni, a to minimálne od roku 1878. Ako rozhodujúci deň nadobudnutia vlastníckeho práva právneho predchodcu navrhovateľa (otca navrhovateľa) k predmetu vydržania, vzhľadom na rôznu právnu úpravu vydržania ako najneskorší deň uviedli 01. január 1992 (kedy nadobudla účinnosť novela Občianskeho zákonníka, zákonom č. 509/1991 Zb.). „Vlastníkom nehnuteľnosti sa počínajúc dňom 01.01.1992 stane osoba, ktorá má nehnuteľnosť v oprávnenej držbe nepretržite po dobu 10 rokov, a to i v prípade, že sa stala oprávneným držiteľom pred 01.01.1992; do doby oprávnenej držby treba započítať aj dobu pred týmto dňom.“ (R 83/2002, Ro NS SR, sp. zn. 3 Cdo 80/2001). „Do doby, po ktorú mal oprávnený držiteľ vec v držbe, je potrebné na účely vydržania započítať aj dobu, po ktorú vec držal pred 01.01.1992, a to aj v prípade, že išlo o vec v štátnom vlastníctve.“ (Rc 50/2000). Následným prevodom vlastníckeho práva prešlo vlastnícke právo k predmetu vydržania až na navrhovateľa, a to dňom, kedy navrhovateľ nadobudol od svojho otca Elektráreň s čím nadobudol aj vlastnícke právo k predmetu vydržania, t. j. dňom 30. 01. 2023, dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že navrhovateľ a jeho právni predchodcovia boli po celú dobu oprávnenými držiteľmi, nakoľko užívali predmet vydržania v dobrej viere, že im vec patrí. Navrhovateľ má zato, že jeho predkovia nadobudli vlastníctvo k predmetu vydržania zrejme odplatnou zmluvou v roku 1878 (nakoľko svedectvo z roku 1878 stanovuje hodnotu predmetu vydržania) a následne vlastníctvo prechádzalo na právnych nástupcov spolu s vlastníctvom Elektrárne, ktorá plnila v minulosti funkciu valchy, až nakoniec vlastníctvo prešlo na navrhovateľa. Uvedený faktický stav spočívajúci v dlhodobom dobromyseľnom užívaní je preto potrebné zosúladiť so stavom právnym, čo predstavuje naliehavý právny záujem na podaní tohto návrhu, nakoľko nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním je možné jedine prostredníctvom súdu. Doba oprávnenej držby v trvaní viac ako 10 rokov bola splnená už právnymi predchodcami navrhovateľa.

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

5. Na podporu svojich tvrdení navrhovateľ za účelom overenia uvádzaných skutočností navrhol výsluch svedka - otca navrhovateľa a tiež výsluch svedka Jána Šaláta, ktorý osobne zažil a poznal rodičov aj starých rodičov navrhovateľa ku skutočnosti, že predmet vydržania po generácii užívala rodina navrhovateľa. Ďalej predložil nasledovné doklady: LV č. 2019, LV č. 4061, k. ú. Liptovská Osada, kópiu z katastrálnej mapy, fotografie dvora Rodinného domu a predmetu vydržania, Úradné svedectvo z roku 1878, kópiu z archívnej (komasačnej) mapy, potvrdenie Okresného úradu Ružomberok - katastrálny odbor zo dňa 10.11.2022, odpoveď na žiadosť o poskytnutie informácií č. K1 726/2023, zo dňa 19.12.2023, Potvrdenie o užívaní časti pozemku parcelné číslo KNE 3035/2, k. ú. Liptovská Osada, značka 652/2023, zo dňa 16. 11. 2023, písomné svedectvo Jána Šaláta, darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena zo dňa 11. 01. 2023, rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva zo dňa 30. 01. 2023. K existencii valchy, ktorá bola vo vlastníctve právnych predchodcov navrhovateľa, ku ktorej viedla jediná prístupová cesta - predmet vydržania navrhovateľ predložil aj historickú fotografiu fotografa J. Beráka z 28. 05. 1963 zverejnenú na účely výstavy s témou Ľudové staviteľstvo, prevádzkové budovy, valchy na súkno, kde z popisu vyplýva aj skutočnosť, že ako majiteľ je uvedený Ján Haluška - starý otec navrhovateľa.

6. Tunajší súd dňa 17. 9. 2024 vypočul navrhovaného svedka Jána Halušku - otca navrhovateľa, ktorý uviedol, že predmet vydržania je cesta v Liptovskej Osade, ktorá začína pri stípe pri obecnej ceste, ide až k ich nehnuteľnosti, čo bola tzv. valcha, stupy. Na tom mieste sa teraz nachádza ich elektrárne. Táto cesta im slúži k tomu, aby sa dostali k elektrárnami. Tú cestu vybavili a postavili už ich predkovia, na čo je aj listina. Začala ako širší chodník a potom ju čakami a lopatami rozširovali, až do dnešného stavu. Ich predkovia si to medzi sebou vysporiadali, čiže táto cesta je odjakživa ich. Valchu a aj cestu vlastnil jeho starý otec, jeho otec a teraz on. Stále sa o ňu starajú spolu so synom. Pozemky a elektrárne daroval synovi, vrátane cesty, o ktorú sa teraz jedná. Okrem uvedenej cesty k valche iná prístupová cesta nevedie. Bez takejto prístupovej cesty, ktorú oni vybudovali by sa tam ani nedalo ísť a previezť materiál, všetky tie veci, čo bolo potrebné. Mokrú súkno sa nosilo najprv na pleciach a potom po vybudovaní cesty sa už dalo prejsť úzkym vozom, ktorý sa musel špeciálne upraviť, aby sa tadiaľ dalo prejsť jedným koňom. Všetko to robili na vlastné náklady, cesta je ich a nik sa na tom nepodieľal. Ani si nikdy nikto nenárokoval vlastníctvo k tejto ceste. Čo sa týka prác ohľadom údržby v súčasnosti a v priebehu celého roka, na jar sa musia urobiť výmole, čo voda vymyla, cez zimu zas odhŕňať sneh, aj 5x do týždňa to treba odhŕňať, keď sneh napadne. Tú cestu treba posypať, aby sa mohlo ísť autom, vyviezť materiál hore, dole. Časť cesty prechádza aj lúkou a túto časť musia aj kosiť. Svedok Ján Šalát vypočutý dňa 17. 9. 2024 uviedol, že s navrhovateľom sú známi, valchu, terajšiu vodnú elektrárne vlastní navrhovateľ a v minulosti to bol starý otec navrhovateľa. K tejto vodnej elektrárni, vedie len jedna cesta, kadiaľ chodil ešte starý otec navrhovateľa, vozil si súkno na stupy. Aj sa staral o túto cestu. V súčasnosti sa o ňu stará navrhovateľ. K užívaniu uvedenej cesty rodinou Haluškovou uviedol, že pamätá si to od roku 1950. Tá cesta tam už bola predtým, ale spája si to s týmto dátumom, lebo vtedy sa na ulici zapájala električka. Nebola električka, ešte sa svietilo pri petrolejkách. To si dobre pamätá, bol malý chlapec. V danej lokalite žil do 68-eho roku v rodičovskom dome a následne si postavil dom na druhom konci dediny. Chodil do rodičovského domu, už asi dva roky dozadu sa to predalo. Nevie, že by niekto cudzí mimo rodinu Haluškovcov, či už z obce, resp. mimo obce, si nárokoval vlastníctvo k tejto ceste.

7. Podaním doručeným súdu dňa 6. 11. 2024 navrhovateľ predložil fotografie, preukazujúce že Ján Haluška (právny predchodca navrhovateľa) bol prítomný pri prácach na valche, ktorá v súčasnosti tvorí funkciu vodnej elektrárne. Jedna z fotografií zobrazuje aj nápis vlastníka valchy - Halušku (právneho predchodcu navrhovateľa). Na druhej fotografii je zachytený voz ťahaný koňom, ktorým sa vlastník valchy (právny predchodca navrhovateľa) dostal k valche cez predmet vydržania, nakoľko ide o jedinú prístupovú cestu k valche.

8. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

Podľa § 2 ods. 1 Z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 359c ods. 2 CMP účastníkom konania je navrhovateľ, ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, správca lesného pozemku a Slovenský pozemkový fond.

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

Podľa § 359d Z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh. Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť. Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania sa doručuje ostatným účastníkom konania spolu s vyzývacím uznesením podľa § 359g.

Podľa § 359e CMP ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním. Súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1. O odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania rozhoduje súd bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi.

Podľa § 359f CMP ak navrhovateľ osvedčil, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, súd vydá vyzývacie uznesenie. Vo vyzývacom uznesení súd vyzve na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, a to do dňa, ktorý súčasne určí. Lehota určená na uplatnenie námietok nesmie byť kratšia ako šesť mesiacov od zverejnenia vyzývacieho uznesenia v Obchodnom vestníku podľa § 359g ods. 2 písm. a) do dňa určeného vo vyzývacom uznesení podľa odseku 2. Vyzývacie uznesenie okrem výzvy podľa odseku 2 obsahuje označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a stručný opis skutočností, ktoré osvedčujú, že navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359h ods. 1, 2 CMP námietky môže podať účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. b) a jeho právny nástupca, ten, koho vecné právo k nehnuteľnosti môže byť tvrdeným vydržaním inak dotknuté a jeho právny nástupca, účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. c) alebo písm. d), alebo iná osoba. Námietky sa podávajú na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii. Námietky podané osobou uvedenou v odseku 1 písm. a) sa považujú za podané včas, ak sú doručené súdu, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, najneskôr do vydania uznesenia o potvrdení vydržania.

Podľa § 359h ods. 3 CMP v námietkach okrem všeobecných náležitostí podania musí osoba uvedená v odseku 1 písm. a) a b) opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté; ak ide o právneho nástupcu osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), v námietkach opíše aj skutočnosti, ktoré osvedčujú, že je jej právnym nástupcom, uvedená v odseku 1 písm. c) osvedčiť, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba podľa osobitných predpisov spravuje, alebo práva osôb, ktoré podľa osobitných predpisov zastupuje, a uvedená v odseku 1 písm. d) osvedčiť skutočnosti, ktoré vyvracajú, že navrhovateľ splnil predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359h ods. 4 CMP súd bez nariadenia pojednávania uznesením odmietne námietky, ktoré boli podané oneskorene, alebo ktoré neobsahujú náležitosti podľa odseku 3.

9. Vydržanie predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva na základe dlhodobej dobromyseľnej držby veci. Jeho účelom je zjednotenie faktického stavu, v rámci ktorého sa oprávnený držiteľ veci vzhľadom ku všetkým okolnostiam domnieva, že je jej vlastníkom so stavom právnym, pri ktorom sa držba veci stane súčasťou výkonu vlastníckeho práva. Vydržanie súčasne odstraňuje právnu neistotu spojenú s vadami alebo s nedostatkom nadobúdacieho titulu ak oprávnený držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti nemohol o týchto vadách vedieť, alebo sa naopak mohol domnievať, že nadobúdací titul riadne existuje. Navrhovateľ je povinný v návrhu uviesť a osvedčiť všetky zákonom požadované podmienky vydržania, t. j. spôsobilý subjekt vydržania, spôsobilý predmet držby, dobromyseľnosť vydržiteľa, oprávnenú držbu po zákonom stanovenú dobu, uplynutie vydržacej lehoty. V zmysle ust. § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnená držba vyžaduje súčasné spojenie dvoch podmienok, a to dobromyseľnosti držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí a danosť tejto dobromyseľnosti so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Dobromyseľnosť spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci alebo že je oprávneným vykonávateľom práva. Dobromyseľnosť musí byť posudzovaná objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

držiteľa. Do úvahy sa berie, či vydržiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú s ohľadom na okolnosti a povahu konkrétneho prípadu možno po každom spravodlivo požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, či mu vec alebo právo patrí. Vo vzťahu k vydržaniu je nevyhnutné, aby takáto dobromyseľnosť bola daná po celú dobu plynutia vydržacej doby. Samotné subjektívne presvedčenie držiteľa o jeho dobromyseľnosti je v tomto smere nedostatočné. Nastúpenie dobromyseľnosti je potrebné posudzovať predovšetkým podľa okolností, ktoré sprevádzali vznik držby. Dobromyseľnosť momentom, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťou, ktorá objektívne musela v ňom vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec alebo právo patrí a to bez ohľadu na to, že subjektívne naďalej ostal presvedčený o svojom vlastníctve veci alebo oprávnenom výkone práva.

10. Súd po preskúmaní návrhu na potvrdenie vydržania zistil, že sú splnené vyššie uvedené podmienky podľa Civilného mimosporového poriadku, ako aj podmienky podľa Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tvrdení navrhovateľa, predložených listín a výsluchov svedkov, má súd za to, že skutočnosti tvrdené navrhovateľom osvedčujú splnenie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľa k pozemku EKN parc. č. 3035/2 - ostatná plocha, o výmere 511 m², okres Ružomberok, obec a katastrálne územie Liptovská Osada.

11. Z LV č. 1209 k. ú. Liptovská Osada mal súd preukázané, že vlastníkom parcely EKN č. 3035/2- ostatná plocha, o výmere 511 m², ktorá je predmetom konania je Slovenská republika, pričom z odpovede Okresného úradu Ružomberok, katastrálny odbor č. K1 726/2023 zo dňa 19. 12. 2023 mal súd preukázané, že parc. EKN č. 3035/2 k. ú. Liptovská Osada bola na LV č. 1209 zapísaná v roku 1998 dielom ZRPS, ako parc. EKN č. 3035. Dielom ROEP v roku 2004 bola podlomená na parc. EKN č. 3035/1 v zastavanom území obce a parc. EKN č. 3035/2 mimo zastavaného územia obce. Z LV č. 2019 k. ú. Liptovská Osada mal súd preukázané, že navrhovateľ je vlastníkom rodinného domu súp. č. 606, postaveného na pozemku CKN parc. č. 425/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 112 m², prístavby a nadstavby pivnice bez súpisného čísla postavené na pozemku CKN parc. č. 2156/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 46 m², pozemkov CKN parc. č. 415/9 - zast. plocha a nádvorie o výmere 3 m², CKN parc. č. 425/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 112 m², CKN parc. č. 425/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 72 m², CKN parc. č. 2156/2 - ostatná plocha o výmere 760 m² a CKN parc. č. 2156/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 46 m², pričom z potvrdenia Obce Liptovská Osada zo dňa 16. 11. 2023 mal súd preukázané, že pozemok parc. EKN č. 3035/2 k. ú. Liptovská Osada, v časti susedí a priamo zasahuje do dvora navrhovateľa parc. CKN č. 2156/2 a je dlhoročne v starostlivosti rodiny navrhovateľa. Ďalej z uvedeného potvrdenia mal súd tiež osvedčené, že v minulosti bol podľa obci dostupných údajov predmetný pozemok v správe priamych predkov (prarodičov) navrhovateľa a ich rodina mala túto parcelu ako jediná prístupovú cestu k valche-stupom na spracovanie súkna v lokalite Medzi vodami, t. č. parc. CKN č. 2158/2, pričom aj po vystavaní elektrárne túto parcelu rodina navrhovateľa naďalej celoročne a nepretržite používa a udržiava ako súčasť a prísluší časť pozemku, ako aj prístupovú cestu, časťou ktorej vedie elektrická prípojka k nehnuteľnostiam navrhovateľa a všetky náklady na obhospodarovanie a údržbu znáša navrhovateľ. Z potvrdenia Okresného úradu Ružomberok, katastrálny odbor zo dňa 10. 11. 2022 mal súd preukázané, že EKN parc. č. 3035/2 uvedená po ZRPS na LV č. 1209 k. ú. Liptovská Osada sa v registri pkn parcel nenachádza a v pozemkovníkovej zázpisnici nie je knihovaná. K uvedenému súd poukazuje, že predmet vydržania ako neknihovaná parcela mimo zastavaného územia obce, nie je evidovaný v parcelnom protokole v pozemkovej knihe, pričom na základe § 14 Z.č. 180/1995 o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, pozemky mimo zastavaného územia sú vo vlastníctve Slovenskej republiky a správa majetku štátu prislúcha Slovenskému pozemkovému fondu.

12. V tomto prípade údaje o právach k uvedenému pozemku mal súd osvedčené z predloženého Úradného svedectva vyhotoveného v Liptovskej Osade zo dňa 12. 11. 1878, podľa ktorého Juraj Haluška (praprastársky otec navrhovateľa) a Ján Haluška si medzi sebou deklarovali vlastnícke vzťahy a hodnotu majetku, keď v bode 7 je uvedená cena za cestu k valche inak nazvaná aj stupy, za ktorú nadobudol praprastársky otec navrhovateľa vlastníctvo k predmetu vydržania. Z ďalších listín priložených navrhovateľom k návrhu z fotoarchívu SNM, „Pohľad na budovu valchy pri Revúckej vode, majiteľ Ján Haluška“ vyhotoveného dňa 28. 5. 1963 J. Barákom, mal súd osvedčené, že v čase vyhotovenia fotografie bol majiteľom Valchy na súkno, lokálne nazývanej „valkovňa súkna“ Ján Haluška (starý otec navrhovateľa). Uvedené skutočnosti vyplývali aj z ďalších predložených fotografií, doručených súdu dňa 6. 11. 2024, keď jedna z fotografií zobrazuje aj nápis vlastníka valchy - Halušku (právneho predchodcu navrhovateľa), pričom ďalšie preukazujú navrhovateľom tvrdené skutočnosti o užívaní a obhospodarovaní nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu právnym predchodcom navrhovateľa, ktorý bol prítomný pri prácach na valche a tiež spôsob, akým sa vlastníkom valchy (právny predchodca navrhovateľa) dostal k valche cez predmet vydržania, keď uvedená fotografia zachytáva voz ťahaný koňom. Z uvedeného mal súd dostatočne osvedčené, že právny predchodca navrhovateľa užíval predmet vydržania ako svoj vlastný a mal ho v oprávnenej držbe. Uvedené skutočnosti mal súd dostatočne osvedčené z výsluchov navrhnutých svedkov Jána Halušku - otca navrhovateľa a Jána Šaláta ako aj z predložených listín, osobitne z písomne predloženého dokladu označeného ako svedectvo Jána Šaláta. Ján Šalát uvedeným svedectvom dosvedčil, že si pamätá ako rodičia a aj prarodičia Jána Halušku, s ktorým vyrastal, vlastnili na lúke Medzi vodami stupy na váľanie súkna, pričom rodina Jána Šaláta bývala na ulici Poľana a po Poľane chodili do Haluškov ľudia so súknom z rôznych častí republiky. Z uvedeného svedectva mal súd tiež osvedčené, že k stupom sa chodilo pešo alebo aj vozom, pričom ide o lokalitu na pozemku Medzi vodami, kde sa nachádza vodná elektrárňa. Z

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

výsluchu Jána Šaláta dňa 17. 9. 2024 mal súd tiež osvedčené, že v minulosti valchu, terajšiu vodnú elektrárňu vlastnil starý otec navrhovateľa, keď k tejto vodnej elektrárni, vedie len jedna cesta, kadiaľ chodil ešte starý otec navrhovateľa, vozil si súkno na stupy a aj sa staral o túto cestu. Z výsluchu uvedeného svedka mal súd tiež osvedčené skutočnosti tvrdené navrhovateľom týkajúce sa užívania uvedenej cesty, keď táto podľa výpovede uvedeného svedka bola od roku 1950 užívaná rodinou Haluškovou a nikto cudzí, či už z obce, resp. mimo obce, si nenárokoval vlastníctvo k tejto ceste. Z výsluchu svedka Jána Halušku - otca navrhovateľa vypočutého na tunajšom súde dňa 17. 9. 2024 mal súd osvedčené, že predmet vydržania tvorí cesta v Liptovskej Osade, ktorá začína pri stípe pri obecnej ceste, ide až k ich nehnuteľnosti, čo bola tzv. valcha, stupy. Uvedenú cestu vybavili a postavili už ich predkovia, začala ako širší chodník a potom ju čakanmi a lopatami rozširovali, až do dnešného stavu, všetko to robili na vlastné náklady, nik sa na tom nepodieľal, ani si nikdy nikto nenárokoval vlastníctvo k tejto ceste. Bez takejto prístupovej cesty, ktorú oni vybudovali by sa tam ani nedalo ísť a previezť materiál. Predkovia si to medzi sebou vysporiadali, teda táto cesta je odjakživa ich. Valchu a aj cestu vlastnil jeho starý otec, jeho otec a teraz on, pričom pozemky a elektrárňu daroval synovi, vrátane cesty, o ktorú sa teraz jedná. Uvedené mal navrhovateľ nadobudnúť ako súčasť na základe darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena N 3/2023, Nz 606/2023, ktorej vklad bol povolený 30. 1. 2023 pod V 89/2023. Na základe tejto zmluvy bolo zapísané vlastnícke právo navrhovateľa o. i. aj k stavbe súp. č. 643 (malá vodná elektrárňu), ktorá v minulosti tvorila valchu na súkno, postavené na pozemku parc. CKN č. 2158/2 o výmere 1500 m² - zast. plocha a nádvorie, tiež k pozemku, na ktorom stavba stojí a k susediacim pozemkom, osobitne k parc. CKN č. 2158/1 o výmere 2597 m² - ostatná plocha a parc. CKN č. 2158/3 o výmere 385 m² - zast. plocha a nádvorie, zapísaným na LV č. 4061 k. ú. Liptovská Osada. Súd mal na základe vyššie uvedeného dostatočne osvedčené, že pozemok, ktorý je predmetom konania svojím účelom a charakterom plní funkciu prístupovej cesty, ako súčasť, ktorá spája vyššie uvedené nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa. Navrhovateľ využíva tieto pozemky ako dvor pred svojím rodinným domom a takto boli uvedené pozemky využívané jeho právnym predchodcom aj predtým, ako ich nadobudol navrhovateľ do svojho vlastníctva. Súd má za to, že navrhovateľ a jeho právny predchodca boli po celú dobu oprávnenými držiteľmi, nakoľko užívali predmet vydržania v dobrej viere, že im vec patrí.

13. Podľa názoru súdu všetky tieto skutočnosti objektívne v súhrne nasvedčujú dobromyseľnosti navrhovateľa a jeho právneho predchodcu ohľadom nadobudnutia pozemku, a to za celé obdobie od vstupu do držby až doposiaľ. Súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že sa navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca oboznámili s takou skutočnosťou, ktorá by v nich objektívne mohla vyvolať pochybnosť o tom, že im predmetný pozemok patrí. Nakoľko navrhovateľ dostatočne opísal skutočnosti, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním a tieto v konaní osvedčil, súd vydal vyzývacie uznesenie, ktorým vyzval na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva navrhovateľa k pozemku EKN parc. č. 3035/2 - ostatná plocha, o výmere 511 m², zapísanému na LV č. 1209, okres Ružomberok, obec a k. ú. Liptovská Osada, v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 12Vyd/1/2024.

14. Námietky môže podať ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka a jeho právny nástupca, ďalej ten, koho vecné právo k nehnuteľnosti môže byť tvrdým vydržaním inak dotknuté a jeho právny nástupca, správca lesného pozemku, Slovenský pozemkový fond alebo iná osoba (oprávnené osoby). Lehotu na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva navrhovateľa k nehnuteľnostiam súd stanovil v súlade s § 359f ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, a to do 1. 9. 2025. Na základe uvedeného môžu účastníci a iné dotknuté osoby proti vydržaniu navrhovateľa namietat' a svoje námietky zaslať súdu s odôvodnením a s doloženými listinnými dôkazmi v stanovenej lehote.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Námietky sa podávajú na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii.

Podľa § 359h ods. 3 CMP v námietkach okrem všeobecných náležitostí podania musí osoba uvedená v odseku 1 písm. a) a b) opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté; ak ide o právneho nástupcu osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), v námietkach opíše aj skutočnosti, ktoré osvedčujú, že je jej právnym nástupcom, uvedená v odseku 1 písm. c) osvedčiť, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba podľa osobitných predpisov spravuje, alebo práva osôb, ktoré podľa osobitných predpisov zastupuje, a uvedená v odseku 1 písm. d) osvedčiť skutočnosti, ktoré vyvracajú, že navrhovateľ splnil predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359h ods. 4 CMP súd bez nariadenia pojednávania uznesením odmietne námietky, ktoré boli podané oneskorene, alebo ktoré neobsahujú náležitosti podľa odseku 3.

Vydržanie – vyzývacie uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 15.1.2025

JUDr. Renáta Krajčiová, sudca